

Billund
kommune

Tilladelse til kvægproduktion Stakrogevej 89 7260 Sønder Omme

Oktober 2018

Dato: 15. oktober 2018

Teknik & Økonomi

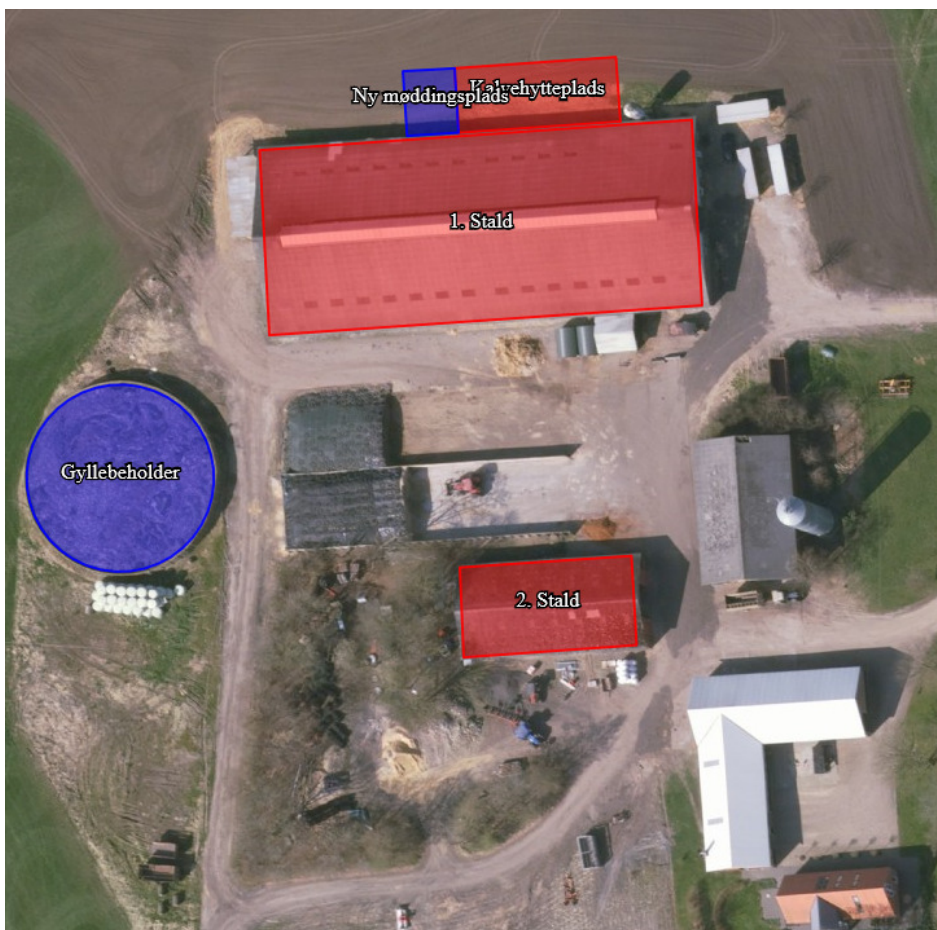
Natur og Miljø
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Journalnr.: 09.17.21 P19
Sagsnr.: 18/13111

KS.: PNI

Sagsbehandler:
Rikke Sennels
Tlf. 7972 7094
rhs@billund.dk

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
TILLADELSE TIL KVÆGPRODUKTION PÅ STAKROGEVEJ 89	4
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER.....	5
ØVRIGE FORHOLD	5
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	6
VILKÅR.....	9
TILLADELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	13
OFFENTLIGGØRELSE MV.	13
KLAGEVEJLEDNING	14
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	15
INDLEDNING	15
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT.....	15
<i>Husdyrbrugets beliggenhed.....</i>	<i>15</i>
<i>Stalde og produktioner.....</i>	<i>16</i>
<i>Gødningsproduktion og opbevaring.....</i>	<i>17</i>
<i>BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget.....</i>	<i>18</i>
<i>Affald.....</i>	<i>18</i>
<i>Spildevand / overfladevand.....</i>	<i>19</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	19
<i>Lugt.....</i>	<i>20</i>
<i>Støj, støv, rystelser og transport.....</i>	<i>22</i>
<i>Fluer og skadedyr</i>	<i>23</i>
<i>Landskab og kulturmiljø</i>	<i>24</i>
<i>Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld.....</i>	<i>24</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.....	25
<i>Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur</i>	<i>26</i>
<i>Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet</i>	<i>26</i>
<i>Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur.....</i>	<i>27</i>
<i>Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur</i>	<i>27</i>
<i>Påvirkning af Kategori 3-natur</i>	<i>28</i>
<i>Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)</i>	<i>29</i>
OPHØR.....	31
SAMLET VURDERING	32
BILAG	33

Indledning

Landbruget på Stakrogevej 89, 7260 Søder Omme, er et landbrug med tilladelse til malkekvæg med opdræt.

Der ansøges om en tilladelse efter § 16b af det eksisterende produktionsareal efter ny lovgivning, og tilladelse til nyt produktionsareal med dybstrøelse (ombygning af maskinhus), ny plads til kalvehytter, ny møddingsplads samt om fleksibilitet indenfor Flexgruppen: Alle kvæg. Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk og er modtaget ved Billund Kommune den 4. juni 2018.

Ammoniakemissionen fra det samlede husdyrbrug i den ansøgte drift er mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af godkendelsesbestemmelserne i Husdyrbruglovens¹ § 16a, men af tilladelsesbestemmelserne i lovens § 16b. Billund Kommune har derfor udarbejdet en tilladelse i henhold til § 16b, stk. 1, i Husdyrbrugloven, idet lovens bestemmelser om tilladelse efter § 16 får virkning, når et husdyrbrug foretager en etablering, udvidelse eller ændring af produktionsarealet.

Tilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Stakrogevej 89, 7260 Sønder Omme i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt resourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af tilladelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om tilladelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Afgørelsen vedrører landbruget på Stakrogevej 89, 7260 Sønder Omme, ejendoms nr. 5300007279, *matrikel nr. 16f. Juellingsholm Hgd., Sdr. Omme*. Bedriftens CVR nr. er 26401097. Landbruget ejes og drives af *ejer*, Stakrogevej 89, 7260 Sønder Omme.

¹ LBK nr. 1020 af 06/07/2018. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² BEK nr. 1021 af 06/07/2018. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Høring af udkast til tilladelse

Dette udkast til tilladelse sendes i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 56, stk. 1, i høring i 2 uger til 12. oktober 2018, hvor ansøger og øvrige parter i sagen har mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet sendes til:

Ansøger, Stakrogevej 89, 7260 Sønder Omme.

Med kopi til:

Konsulent Lisbeth Tønning, SAGRO, lit@sagro.dk

Naboer:

Stakrogevej 85, ejer, Carit Etlars Vej 8, 7330 Brande (ejer af stakrogevej 85)
ejer, Borgergade 60, 7270 Stakroge. (ejer Matrikel nr. 16e, Juellingsholm Hgd., Sønder Omme, Herning Kommune)
ejer, Høglundvej 5, 7270 Stakroge. (ejer matrikel nr. 1g, Ørbæk By, Hoven, Ringkøbing-Skjern Kommune.)
ejer, Høglundvej 5, 7270 Stakroge. (ejer matrikel nr. 1h, Ørbæk By, Hoven, Ringkøbing-Skjern Kommune.)
ejer, Høglundvej 4, 7270 Stakroge. (ejer matrikel nr. 1c, Ørbæk By, Hoven, Ringkøbing-Skjern Kommune.)
ejer, Stakrogevej 75, 7260 Sønder Omme. (ejer matrikel nr. 16 ap m fl., Juellingsholm Hgd., Sønder Omme, Billund Kommune.)
ejer, Skærsigvej 7, 7260 Sønder Omme. (ejer matrikel nr. 14q, Juellingsholm Hgd., Sønder Omme, Billund Kommune)
ejer, Lyngsholmsvej 10, 7280 Sønder Felding. (ejer matrikel nr. 9ø, Juellingsholm Hgd., Sønder Omme, Billund Kommune)
ejer, Engebækvej 38, 7270 Stakroge. (Matrikel nr. 16bc, Juellingsholm Hgd., Sdr. Omme)

Efter endt partshøring vil evt. indkomne bidrag blive vurderet af Billund Kommune, inden der tages endelig stilling til meddelelse af tilladelsen.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Tilladelse til kvægproduktion på Stakrogevej 89

På ejendommen Stakrogevej 89 er der på nuværende tidspunkt tilladelse til en malkekvægsbesætning med opdræt.

Billund Kommune modtog den 4. juni 2018 en ansøgning om tilladelse til etablering af Flexgruppe: Alle kvæg på 1.318 m² produktionsareal sengestald med spalter og 116 m² produktionsareal som dybstrøelse i en eksisterende bygning, samt 270 m² produktionsareal som dybstrøelse i nuværende maskinhus og 250 m² plads til kalvehytter samt 80 m² møddingsplads.

Med denne miljøtilladelse giver Billund Kommune tilladelse til det ansøgte. Tilladelsen meddeles efter § 16b, stk. 1 i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Anlæg og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen, i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Tilladelsen omfatter de ansøgte aktiviteter på Stakrogevej 89, 7260 Sønder Omme. Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøteknisk beskrivelse af de faktiske forhold på ejendommen og det ansøgte projekt.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen³.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler heri kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt eller tilladt i henhold til Husdyrbrugloven. Udvidelser og ændringer skal anmeldes til Billund Kommune, som skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse/tilladelse, eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

³ BEK. nr. 1469 af 12/12/2017. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Landbruget på Stakrogevej 89, 7260 Sønder Omme, søger om tilladelse til Flex-gruppe: Alle kvæg i dels eksisterende bygning (stald 1) med 1.318 m² sengestald med spalter samt 116 m² dybstrøelse, dels i tidligere maskinhus (stald 2), der ombygges til 270 m² produktionsareal med dybstrøelse. Desuden etableres en ny plads til kalvehytter samt en møddingsplads.

Den ansøgte fremtidige indretning og drift af husdyrbruget skal efter den nugældende Husdyrbruglov baseres på størrelsen af staldarealerne. Der søges om miljøtilladelse af i alt 1954 m² produktionsareal.

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne af miljø og omgivelser er acceptable i forhold til de krav, der normalt stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stald til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Stakrogevej 85) er ca. 400 meter. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stald til nærmeste samlede bebyggelse er ca. 1.230 meter (Stakroge). Nærmeste byzone er Sønder Omme, her er afstanden ca. 4.488 meter.

For nye eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgødningsbekendtgørelsen krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser.

De ansøgte produktionsarealer (stalde og gødningsopbevaringsanlæg) overholder afstandskravene til følsomme omgivelser.

Anlæg, besætning og gødning

I eksisterende bygning ansøges om et dyrehold, bestående af Flexgruppen: Alle kvæg på staldsystemet sengestald med spalter samt Flexgruppen: Alle kvæg på dybstrøelse. En ny stald etableres i det eksisterende maskinhus med Flexgruppe: Alle kvæg på dybstrøelse. Derudover etableres en ny plads på 250 m² til kalvehytter. Det samlede produktionsareal er på 1.954 m². På ejendommen er der endvidere 1 gyllebeholder på 3.000 m³ (655 m²), og der opføres en møddingsplads på 80 m².

Husdyrbrugets indretning kan ses i bilag 2.

Lugt, støv, fluer, støj, rystelser og lys

I ansøgningssystemet er det beregnet, at husdyrbruget kan overholde reglerne om lugtgeneafstand til nærmeste boliger, til nærmeste samlede bebyggelse, og til nærmeste byzone. I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

I ansøgningen er det oplyst, at der ikke er væsentlige støj - og støvkilder, ligesom der ikke forventes at forekomme gener fra rystelser.

Transport til og fra ejendommen sker via Stakrogevej. Størstedelen af transporter sker i forbindelse med transport af foder, dyr, mælk, husdyrgødning og markarbejde. Der er fælles indkørsel fra Stakrogevej med nærmeste nabo.

For at undgå problemer med fluer og andre skadedyr, tilstræbes det at holde rent i og omkring staldene.

Der sker ingen ændring i belysningen ved ejendommen.

Billund Kommune har vurderet, at udvidelserne ikke vil medføre væsentlige ændringer i husdyrbrugets frembringelse af lugt, støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Stakrogevej 89 vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I denne tilladelse er der stillet vilkår med støjgrænser, og der er krav om, at virksomheden ikke må medføre væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. I forhold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som kommunen vurderer, er væsentlige.

Landskab m.v.

Ejendommen ligger ikke indenfor landskabsudpegninger eller kulturmiljøer i henhold til Billund Kommunes Kommuneplan 2017-29.

Ejendommen ligger heller ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Natur

Nærmeste Natura 2000 område er Boris Hede, som ligger ca. 5,5 km fra ejendommen. Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Se bilag 3.

Der er i ansøgningen foretaget beregninger af, hvilken påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gødningsoptagning medfører på natur. Beregningerne viser, at der ikke sker væsentlige påvirkninger.

Kommunen kan konstatere, at ammoniakpåvirkningerne i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Rikke Sennels
Miljøsagsbehandler
Billund Kommune

Vilkår

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og de fastsatte vilkår.
2. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg og produktion

4. Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktio-
ner, der er anført i tilladelsens tabel 1 under ansøgt drift. (jf. afsnittet
"Stalde og produktioner") samt nedenstående tabel.

Ansøgt Drift			
Staldnavn	Bygningsareal	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal m ²
Stald 1	1.920	Flexgruppe: Alle kvæg på Senge- stald m spalter	1.318
		Flexgruppe: alle kvæg på dybstrø- else	116
Stald 2	370	Flexgruppe: Alle kvæg på dybstrøelse	270
Kalvehytteplads	250	Kalve under 6 mdr.	250
I alt			1.954

Gødningsopbevaring og håndtering

5. Pumpning af gylle til og fra gyllebeholderen skal foregå under opsyn.
6. Der kan anlægges en møddingsplads på 80 m² som anvist på bilag 2.

Affald

7. Husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke op-
står uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
8. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede,
så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares
under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt
belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et af-
grænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overflade-

vand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

9. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt særskilt tilladelse hertil.

Lugt

10. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.
11. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at ejendommen giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal ejendommen foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrproduktionens anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

12. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00).
13. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniiveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dagtimer			Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage*	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

*Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

14. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

15. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides med mere end 10 % i forhold til det, der er angivet for ansøgt drift i de tekniske beskrivelser.
16. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
17. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholder m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
18. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

19. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor transport kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at begrænse støvpåvirkning fra transport, herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

20. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

Lys

21. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

Olietank

22. Olietanke skal drives jf. gældende Olietankbekendtgørelse⁴.

Driftsforstyrrelser og uheld

23. Husdyrbruget skal udarbejde en opdateret beredskabsplan, som skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger. Beredskabsplanen skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med

⁴ BEK nr. 1611 af 10/12/2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

24. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
25. Påfyldningspumper og slanger skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på en plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Eventuelt spildt brændstof skal opsamles med det samme. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
26. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal virksomheden straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefon nr. 112.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

27. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkrav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

28. Ved ophør af bedriften skal stalde mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler. Alt affald skal bortskaffes i overensstemmelse med ovenstående vilkår for affaldsbortskaffelse.

Tilladelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16a eller 16b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 49 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen eller tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilsynsmyndigheden kan ved revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 ændre vilkårene i en godkendelse eller tilladelse ved påbud, jf. lovens § 39. Vilkaerne for godkendte eller tilladte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt eller tilladt.

Offentliggørelse mv.

Endelig afgørelse om tilladelse offentliggøres den 16. oktober 2018 på Billund Kommunes hjemmeside.

Afgørelsen sendes til:

ansøger, Stakrogevej 89, 7260 Sønder Omme. CVR nr. 2640 1097

Med kopi til:

Konsulent ved SAGRO, Lisbeth Tønning, lit@sagro.dk

Ringkøbing-Skjern Kommune, anders.hjorth-hansen@rksk.dk

Øvrige:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark,
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskeren.dk, herford@bbsyd.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dncbillund-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse om tilladelse - eller afgørelsen om dispensation i forhold til afstandsreglerne i lovens § 8 (se nedenstående afsnit husdyrbrugets beliggenhed) - kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 13. november 2018.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnet hjemmeside, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt danner baggrund for afgørelsen om tilladelse til husdyrbruget på Stakrogevej 89, 7260 Sønder Omme.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen i forbindelse med den ansøgte etablering, samt om etableringen kan medføre, at husdyrbruget påvirker omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulent Lisbeth Tønning, SAGRO, indsendt ansøgning om miljøtilladelse til kvægproduktionen på Stakrogevej 89, idet der ønskes tilladelse til Flexgruppe: Alle kvæg på hhv. 1.318 m² produktionsareal - sen-gestald med spalter og 270 + 250 m² produktionsareal - dybstrøelse i eksisterende og nye bygninger, der ud over er der ansøgt om en kalvehytteplads på 250 m² og en ny møddingsplads på 80 m². Der er ansøgt via det it-baserede ansøgnings-system på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen om tilladelse efter Husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1, er modtaget den 10. september 2018 (version 2).

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningsmateriale.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Stakrogevej 85) er ca. 400 meter. Den korteste afstand fra husdyrbrugets stalde til nærmeste samlede bebyggelse er ca. 1.230 meter (Stakroge). Nærmeste byzone er Sønder Omme. Her er afstanden ca. 4,5 km.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,

- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt overholder afstandskravene i Husdyrbruglovens § 6. Ud fra ansøgningens oplysninger er det endvidere kommunens vurdering, at det ansøgte projekt overholder afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8.

Stalde og produktioner

Tilladelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper. Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer indenfor de tilladte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny tilladelse.

Der er ansøgt om tilladelse til Flexgruppen: Alle kvæg på 1.704 m² produktionsareal.

En flexgruppe er en kombination af flere specifikke dyretyper og staldsystemer, som kan vælges, hvis man som ansøger ønsker fleksibilitet i sin godkendelse eller tilladelse til at kunne skifte mellem forskellige dyretyper uden at skulle forny sin godkendelse/tilladelse. Når ansøges om flexgruppe, bliver påvirkninger beregnet efter "worst case", dvs. i beregning af emissioner af ammoniak og lugt vil der blive beregnet med faktorerne fra den af de specifikke dyretyper og staldsystemer, der indgår i gruppen, og som har den højeste emission.

Husdyrbrugets fremtidige indretning er vist i bilag 2. I nedenstående tabel fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Ansøgt Drift				
Staldnavn	Bygningsareal	Flexgrupper Dyre- og staldkategori	Dyretyper som indgår i flexgruppen	Produktionsareal m ²
1	1.920	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.)	1.318
		Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	Malkekøer; kvier og stude Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.) Kalve (under 6 mdr.)	116
2	370	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	Malkekøer; kvier og stude Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.) Kalve (under 6 mdr.)	270
3	250	Fast plads til kalvehytter; dybstrøelse	Kalve (under 6 mdr.)	250
I alt				1.954

Tabel 1: Stalde og produktioner

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, det vil sige areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lignende.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt.

Indretning og drift af staldanlæg skal ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Bekendtgørelsens indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i tilladelser.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde og staldsystemer, som disse er vist i ansøgt drift i tabel 1.

Gødningsproduktion og opbevaring

På ejendommen er der 1 gyllebeholder på 3000 m³ (655 m²). Dertil kommer tillejret kapacitet på Knaplundvej 10 på 1000 m³.

Der opføres en ny møddingsplads på 80 m² til dybstrøelse fra kalvehytter. Der anvendes markstakke til kompost.

Husdyrbrugets indretning kan ses i bilag 2.

Kommunens vurdering

Der er i IT ansøgningen beregnet på emission fra gødningslagre, i den aktuelle ansøgning fra gyllebeholderne.

Indretning og drift af gyllebeholdere reguleres via generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kommunen finder den generelle regulering tilstrækkelig, og der vurderes ikke behov for yderligere regulering via vilkår i denne godkendelse.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager), i henhold til § 24 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser, at stalde og gødningsoplæg på Stakrogevej 89 maksimalt må være på 2.617 kg NH₃-N/år. Det er endvidere beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 2.617 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Stakrogevej 89 kan dermed overholdes med en margin på 0 kg NH₃-N/år.

Kommunens vurdering

Det er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet, at ansøgt produktion på Stakrogevej 89 overholder vejledende BAT krav. Der er beregnet ud fra det oplyste produktionsareal med de nævnte dyrekategorier.

Kommunen vil i afgørelsen stille vilkår, der fastholder forudsætningerne for beregningerne.

De øvrige forhold omkring indretning og drift, som har betydning for husdyrbrugets ammoniakemissioner, er vurderet og vilkårsreguleret i ovenstående afsnit "Stalde og produktion" og "Gødningsproduktion og – opbevaring".

Affald

Ansøger oplyser følgende om husdyrbrugets affaldsmængder samt håndteringen af affaldet:

Døde dyr

Døde dyr placeres ved staldens vestvendte gavl, så det ikke er synligt for andre. Døde dyr afhentes af DAKA ca. 10 gange om året.

Medicinrester og tom medicinemballage

Kanyler og medicinrester afleveres til dyrlæge. Tom medicinemballage kommes i dagrenovation.

Erhvervsaffald

Alt brændbart affald opbevares i container, som afhentes fire gange om året af Brian's Renovation.

Olie- og kemikalieaffald

Den samlede årlige mængde spildolie er ca. 300 l. Hovedparten af spildolien stammer fra traktoren. Når olien skiftes i forbindelse med service, tager servicefirmaet olien med retur. På ejendommen opbevares en mindre mængde spildolie. Olien opbevares i værkstedet i en olietromle, og bortskaffes til godkendt modtager. Kemikalier opbevares i aflåst rum.

Kommunens vurdering

I overensstemmelse med den aktuelle praksis for Billund Kommunes krav stilles et generelt vilkår, om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord. Endvidere stilles vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald.

Håndtering af døde dyr er reguleret direkte ved en særskilt bekendtgørelse.

Spildevand / overfladevand

Om håndtering af spildevand oplyser ansøger:

Overfladevand fra det befæstede areal, der etableres til kalvehytter, pumpes ind i stalden fra en lille pumpebrønd.

Overfladevand fra ensilageplads udsprinkles på mark.

Oversigt over tagvand og overfladevand fremgår af bilag 4.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening. Særligt for udsprinkling af overfladevand fra plansiloanlæg findes et byggeblad som giver anvisning for dimensionering og benyttelse. Det er ansøgers ansvar at anlægget etableres og drives forsvarligt.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen, og hvilken art, der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr.

Kommunen skal i henhold til § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttet-

sesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og gødning samt udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 30 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 2. Lugtgrænser jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk, hhv. ny beregningsmodel for lugt og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne, maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel 2.

Resultatet af lugtberegningerne for Stakrogevej 89 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel 3.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
A: Byzone	246 m	4488 m
B: Samlet bebyggelse	160 m	1229 m
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt	78 m	401 m

Tabel 3. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Lugten er beregnet for en flexgruppe, hvor den højeste lugtemission fra gruppen er valgt.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at geneafstanden til alle tre områdetyper er overholdt. Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg til geneafstanden på 20 %.

I beregningerne for Stakrogevej 89 er det dog uden betydning, om der indregnes tillæg, idet den vægtede gennemsnitsafstand under alle omstændigheder udgør mere end 120 % af geneafstanden.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes det, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne. Foruden beregningerne er vurderingen også baseret på, at der er tale om en lille produktion, ligesom der ikke er opbevaring af husdyrgødning på husdyrbruget.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 298 meter.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkninger, som miljømyndigheden finder, er væsentlige. Samtidig stilles der vilkår om, at kommunen kan kræve en redegørelse, hvis det skønnes, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, støv, rystelser og transport

Ansøger oplyser, at støj kan forekomme ved blanding af foder der foregår ved plansiloer ca. 1 time dagligt. Endvidere vil der forekomme støj i forbindelse med markarbejde og transporter med gylle og ensilage.

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

Transport til og fra ejendommen sker via Stakrogevej. Størstedelen af transporterne sker i forbindelse med transport af foder, dyr, mælk, husdyrgødning og markarbejde.

Ansøger oplyser endvidere om transport:

På Skærsigvej sker der transport ved den årlige majssnitning i efteråret og ved gyllekørsel til marker.

Transport	I godkendelse fra 2009	Ansøgt	Kommentar
Gylle med lastbil	200	150	
Gylle (25 m ³ vogne)	170	170	30 % foregår på interne transportveje
Fast møg (15 m ³ pr læs)	40	40	
Ensilage	400	400	
Halm	10	10	
Diverse	20	20	
Mælk	182	182	Arla kan ændre det til hver dag
Indkøbt foder	24	12	
DAKA	40	24	
Levende dyr	50	40	
Olie	12	12	

Tabel 4. Årlige transporter

Antallet af transporter pr. år forventes at forblive uændret eller falde en smule i ansøgt drift. Transport til og fra ejendommen vil så vidt muligt foregå i dagtimerne, men der kan dog forekomme transporter på øvrige tidspunkter af døgnet.

Til- og frakørselsforhold vil være uændret.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener. Der stilles vilkår om de maksimalt tilladte støjgrænser.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dagtimer			Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage*	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

*Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Der stilles vilkår om transportmængde til og fra ejendommen.

Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides med mere end 10 % i forhold til det, der er angivet for ansøgt drift i de tekniske beskrivelser.

Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.

Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.

Fluer og skadedyr

På ejendomme med husdyrbrug kan der forekomme skadedyr som fluer og rotter. Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderspild og rester fjernes.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Kommunens vurdering

Det vurderes, at den beskrevne praksis til bekæmpelse af fluer og rotter er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke opstår gener for omgivelserne.

Lys

Ansøger oplyser omkring lys, at der er LED lys i kostalden. I kostald er lyset natstyret med timer. Der er ingen udendørslampe på ejendommen. Ansøger har oplyst, at der anvendes pandelampe.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb heroverfor, hvorfor der fastsættes vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig.

For at forebygge lyspåvirkning fra de fremtidige bygninger allerede under etableringsfasen, stilles vilkår om, at eventuelle nye udendørs lamper skal ophænges

lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde, samt at belysning i staldene skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer og ventilationsåbninger.

Landskab og kulturmiljø

Husdyrbrugets bygninger er vist i bilag 2. Ud over pladsen til kalvehytter og møddingspladsen opføres ingen nye bygninger.

Ejendommen ligger udenfor områder, der er udpeget som bevaringsværdigt landskab, større uforstyrret landskab og kulturmiljø i Kommuneplanen 2017-29 endvidere ligger ejendommen ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommunens vurdering

Stakrogevej ligger i landzonen i område præget af landbrugsejendomme, spredt bebyggelse, arealer i landbrugsdrift, læhegn og flere parceller med skov eller plantage. Ejendommen ligger ikke indenfor landskabsudpegninger i kommuneplanen.

Pladsen til kalvehytter og møddingspladsen etableres i tilknytning til den eksisterende stald. Øvrige ændringer foretages i eksisterende bygninger. Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte på Stakrogevej 89 vil være i overensstemmelse med Billund Kommunes Kommuneplan, og at det ikke vil ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser omkring egenkontrol; Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres. Endvidere udarbejdes løbende foderplaner i samarbejde med konsulent således blandingen altid er optimeret. I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det tjekkes, om anlæggene kører som de skal. Derudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads.
- Gyllepumpningen overvåges.
- Der etableres flydelag umiddelbart efter tømning af gyllebeholder.
- Gylletanken kontrolleres for flydelag og der føres logbog.
- Gyllebeholderen kontrolleres i 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør.

Kommunens vurdering

På ejendommen håndteres affald i overensstemmelse med kommunens regulativer. Spildolie opbevares i olietromle, og olietanken til diesel står på fast betongulv.

Flydende husdyrgødning opbevares i gylletanke, der er indrettet, og skal drives i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsen og kontrolleres i henhold til Beholderkontrolbekendtgørelsen⁵.

Der er i forbindelse med tidligere godkendelser på ejendommen udarbejdet en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske en hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Kommunen finder, at dette vilkår overføres til denne tilladelse med supplerende opdatering i forhold til de for ejendommen aktuelle forhold.

Der stilles vilkår om alarmering af alarmcentralen i tilfælde af uheld, hvor der er risiko for forurening.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,

⁵ BEK nr. 1322 af 14/12/2012. Bekendtgørelse om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.

- b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
- d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁶ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at projektet har en meremission på 748,3 kg N/år, og at den samlede emission efter etablering af produktionen bliver på 2616,5 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i tabel 5 nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt, jf. ansøgningen	Naturkategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning (Kg N/år)	Merbelastning 8 år (Kg N/år)	Totaldeposition (Kg N/år)
1	Kategori 1 natur	Boris Hede	5.500	0,0	0,0	0,0
2	Kategori 2 natur	§ 3 Hede over 10 ha	1.100	0,0	0,0	0,1
3	3	§ 3 mose	250	0,3	0,3	0,8
4	3	Pot. Ammoniakfølsom skov	100-160	1,8	1,8	6,4
5	3	Pot. Ammoniakfølsom skov	400	0,2	0,2	0,9
6	3	§ 3 Hede	900	0,0	0,0	0,1
7	3	§ 3 eng	1050	0,0	0,0	0,1

⁶ BEK nr. 926 af 27/06/2016 – Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

8	3	Pot. Ammoniakfølsom skov	750	0,0	0,0	0,1
---	---	--------------------------	-----	-----	-----	-----

Tabel 5. Ammoniakdepositionen i omliggende natur

I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i naturpunkterne 1, 2, 3 og 6 er "Blandet natur med middel bevoksning", mens ruheden i beregningerne for naturpunkterne 4, 5 og 8 er "Skov". Ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er fastlagt til "Landbrug". Billund kommune vurderer, at de valgte ruheder er passende for de faktiske forhold.

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, jf. udpegningen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt D. Afstanden fra Stakrogevej 89 til nærmeste punkt i internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 37 og EF-habitatområde nr. 60, Boris Hede er ca. 5,5 km. Der er vurderet på ammoniakdeposition i næste afsnit.

Nærmeste Kategori 2 natur ligger ca. 1050 km fra nærmeste staldanlæg på Stakrogevej 89. Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 26 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i ovenstående tabel 5.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra Stakrogevej 89 til nærmeste punkt i internationalt naturbeskyttelsesområde, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 37 og EF-habitatområde nr. 60, Boris Hede er ca. 5,5 km. Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Området er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af naturtyperne våd hede, tør hede og som ynglested for tinksmed.

Natura 2000-områdets nordlige del består overvejende af tør og våd hede. Borris Sønderland indeholder flere andre næringsfattige naturtyper, surt overdrev, tidvis våd eng, hængesæk, og tørvelavning og indlandsklitter. Hedemoser og søer findes især i den østlige del af området (St. Engmose). I den sydvestlige del gennemstrømmer den uregulerede Omme Å området. Omme Å er levested for bæklampret, laks, grøn kølleguldsmed og odder, som alle er på udpegningsgrundlaget for området. Borris Hede er levested for flere truede hedefugle. Der findes en lille, men fast bestand af ynglende tinksmed.

Hvor naturtilstanden ikke er god er årsagerne forekomst af invasive arter, tilgroning med vedplanter og for våd hedes vedkommende også u hensigtsmæssig hydrologi.

Der er foretaget depositionsregninger til Natura 2000, som viser en ikke målbar deposition på arealet. Det ansøgte projekt vurderes, grundet afstanden, ikke at få negativ indvirkning på Natura 2000 området.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at tilladelse til det aktuelt ansøgte projekt på Stakrogevej 89, grundet afstanden til internationale naturbeskyttelsesområder ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af disse, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af Kategori 3-natur

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til repræsentative punkter omfattet af kategori 3-natur og resultaterne er vist tabel 5, mens arealernes placering fremgår af bilag 3.

Moser, heder og overdrev hører til Kategori 3-natur, for hvilke der i bekendtgørelsens bilag 3 er fastsat et beskyttelsesniveau på maks. 1,0 kg N/ha/år⁷ i merdeposition. Naturpunkterne 3 samt 6 og 7 repræsenterer hver deres naturareal. Da merdepositionen på disse arealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år på er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Der ligger flere småsøer indenfor 1000 m af ejendommen. Punkt 6 repræsenterer nærmeste sø, der ligger 280 m syd for stalden. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i bilag 3. Billund Kommune har beregnet merdepositionen til søen til 0,2 kg N/ha/år.

Hovedparten af næringsstofførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra tilstødende arealer. Billund Kommune har ingen gældende retningslinjer for ammoniakdeposition til søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrloven. Husdyrlovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnållalger samt brunvandede søer og vandhuller.

Kommunen vurderer, at søerne ikke tilhører disse kategorier. Det er endvidere kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søen ved deposition af luftbåren ammoniak. En merdeposition på maks. 0,2 kg N/ha/år vurderes ikke at ville give anledning til tilstandsændringer på søen.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne, jf. §§25-28 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

⁷ Jf. bilag 3 til bekendtgørelsen gælder at kommunen for kategori 3-natur har mulighed for at tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af ammoniakfølsom skov

Naturpunkterne 4, 5 og 8 repræsenterede potentielt ammoniakfølsom skove. Naturpunkterne 4 og 5 ligger i Ringkøbing-Skjern Kommune, der har vurderet, at der ikke er tale om ammoniakfølsom skov i lovens i henhold til definitionen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Naturpunkt 8, der repræsenterer ammoniakfølsom skov, ligger i Billund Kommune, se evt. bilag 3.

Ammoniakfølsom skov (Kategori 3-natur iht. § 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) er arealer uden for Natura 2000-områder,

- hvor der har været skov i mere end 200 år, så der er tale om gammel "skovjordbund", og
- skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, så jordbunden ikke har været dyrket mark i mere end 200 år, eller
- der er tale om skov med naturskovsindikerende arter eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen »Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove«, og hvor arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi

For den potentielle ammoniakfølsom skov, repræsenteret ved naturpunkt 8, er der ikke skov på de høje målebordsblade (opmålt 1862-1899), mens der ifølge de lave målebordsblade (opmålt 1928-1945) er etableret nåletræer. Der er dermed tale om arealer, der ikke har været skov i 200 år. Billund Kommune har ikke kendskab til naturskovsindikerende arter eller gammelskovsarter i skovarealet. Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at arealerne ikke opfylder kriterierne for ammoniakfølsom skov.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12⁸ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV arter, der kan have levested ved husdyrbruget på Stakrogevej 89, kunne være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus, samt birkemus. Derudover vil odderen sandsynligvis findes i

⁸ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindeligt udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig rig, og her findes spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander. Alle tre arter er på Habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er desuden rødlistet.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever uden for yngletiden på fugtige steder tæt på vandhullerne. Udover at arten er opført på bilag IV, er arten fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenet, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister også status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende ved at hindre tilgroning vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtigelse til at sikre løgfrøens levesteder.

Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Udover mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves på de marker, hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Løgfrøen er fredet og findes på Habitatdirektivets bilag IV. Arter der fremgår af direktivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12 krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Odder (*Lutra lutra*)

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland og er bl.a. registreret i Varde Å, Ansager Å og Grindsted Å. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger nær ejendommen. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder.

Birkemus (Sicista betulina)

Birkemus hører til blandt Danmarks mest sjældne pattedyrarter. Arten er fundet i det vestlige Limfjordsområde og i et bælte tværs over Syddjylland fra Esbjerg til Ribe i vest til Vejle og Kolding i øst. Birkemus lever i områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Følgende vurderes at kunne have betydelig skadelig indvirkning på arten: Dræning, opfyldning af vandhuller og væld m.v., samt ødelæggelse af diger, skrænter, overdrevsbakker m.v.

Kommunens vurdering

Der ligger flere § 3 registrerede søer og naturarealer indenfor 1000 meter af anlægget. I afsnittet ovenfor er der vurderet på ammoniakpåvirkningen i søerne. Nærmeste registrering i Billund Kommune af Bilag IV padden er en sø ca. 3 km øst for ejendommen, hvor der er registreret spidssnudet frø.

Det ansøgte byggeri har ingen direkte fysisk indflydelse på § 3 søerne i området. En tilladelse til projektet vil heller ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af vandløb.

Der er registreret birkemus i Billund Kommune. Det ansøgte projekt medfører ikke direkte fysiske ændringer af mulige levesteder for birkemusen. Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på arten.

Tilladelse til landbruget på Stakrogevej 89, 7260 Sønder Omme vurderes ikke at have nogen væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder.

Ud over Bilag IV arterne nævnt i afsnittet har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en tilladelse til det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Den beregnede ammoniakemission fra den ansøgte produktion er 2.616,5 kg N/år. Når et husdyrbrug udleder mere end 750 kg N/år er det omfattet af kravet om BAT. BAT-niveauet er i it-skemaet beregnet til 2616,5 N/år. Den faktiske ammoniakemission ligger på 2616,5 kg N/år og ligger dermed 0 kg N lavere end BAT-niveauet, og BAT er dermed overholdt.

Ophør

I ansøgningen er der ingen oplysninger om foranstaltninger i forbindelse med evt. ophør af driften.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

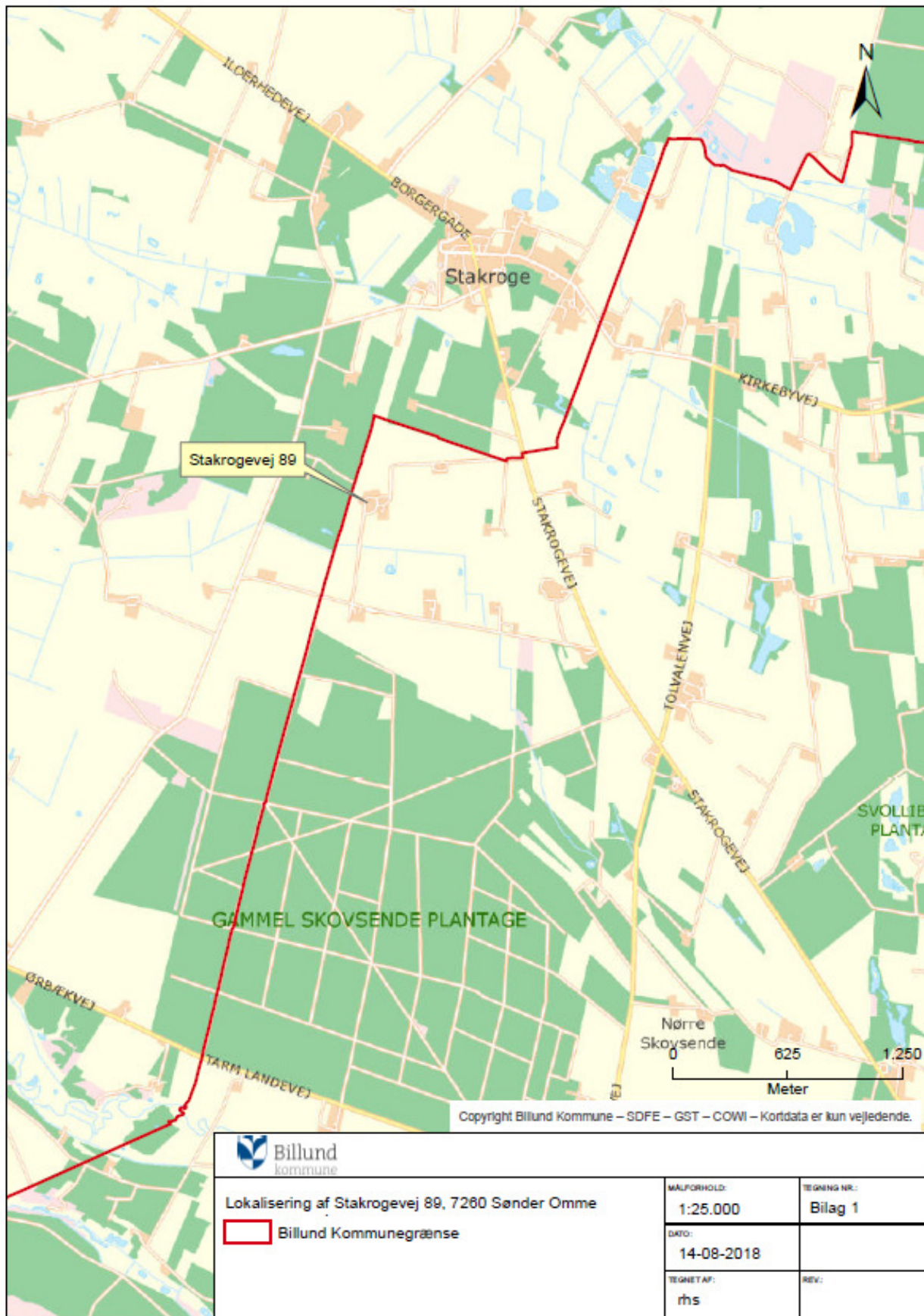
Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

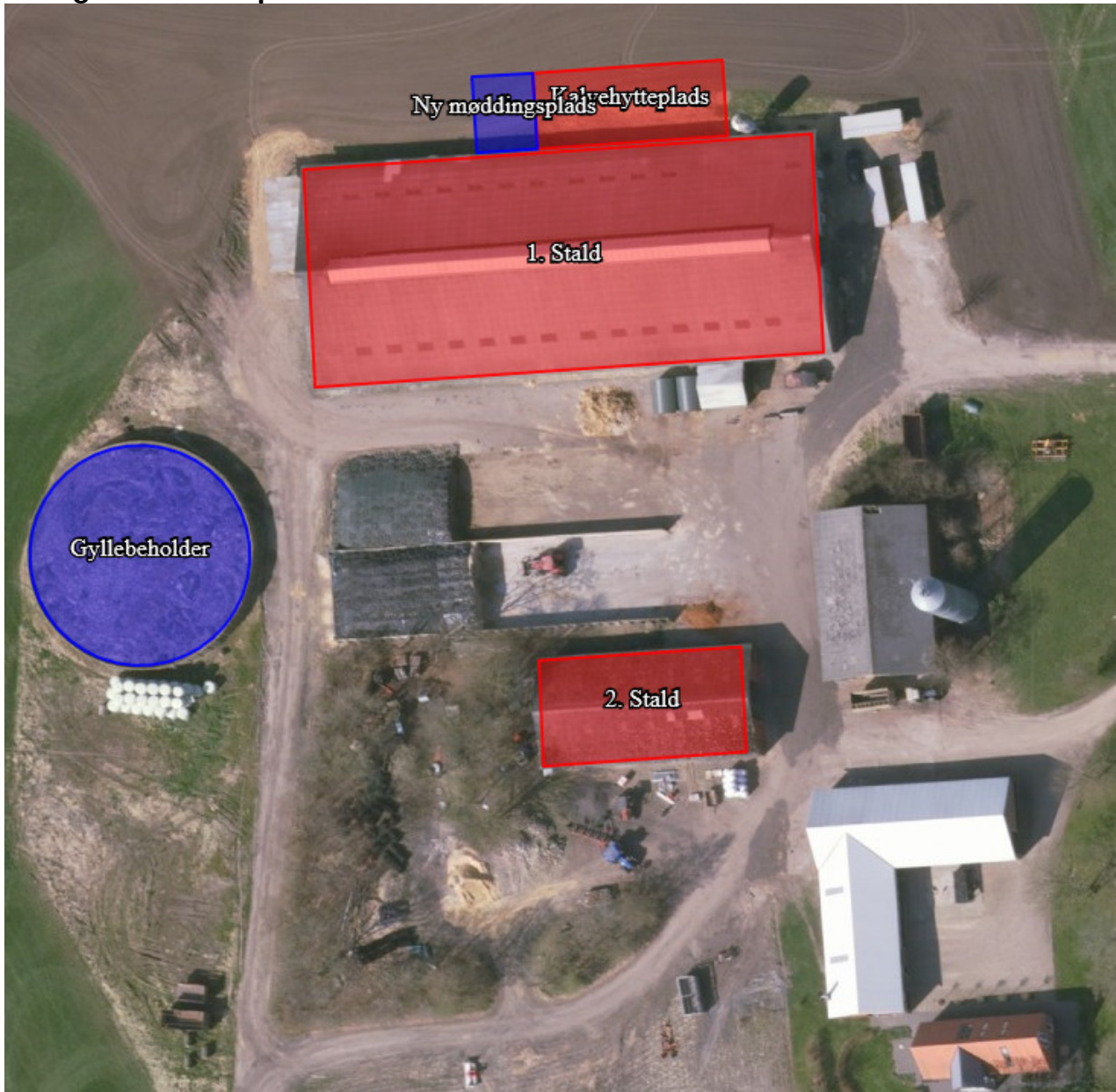
Bilag

- Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering
- Bilag 2. Situationsplan og oversigt over produktionsareal.
- Bilag 3. Natur inden for 1000 m af ejendommen
- Bilag 4. Afledning og udsprinkling af overfladevand

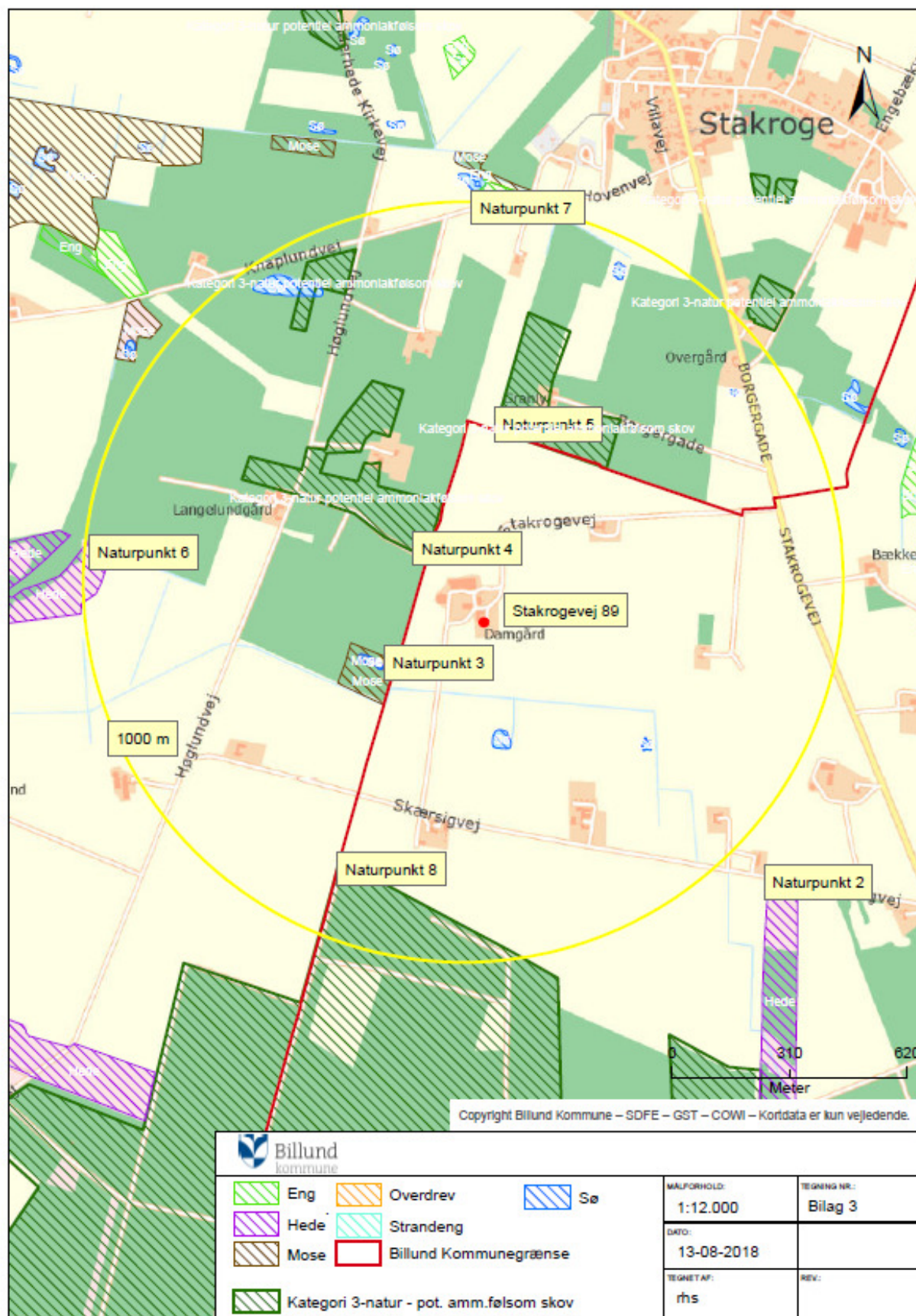
Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering

Bilag 2 Situationsplan

Bilag 3 Natur inden for 1000 m af ejendommen

Bilag 4. Overfladevand fra ensilageplads samt køreareal ledes til udspinkling (rød markering)

